

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XVIII. perducitur vsque ad Annum D.XC.
nempe ab Anno primo Iustini Senioris, vsque ad quintum Mauritij Augusti.
Complectitur annos LXXIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 527. Felicis Pap. Annus 2. Ivstiniani Imp. 1. Athalarici
Reg. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14926

vere sumnum tibi comparans clauditudinem ex eleemosynis videlicet & Catholicis fidei defensione: utroque enim eum cibis indigebant credite ipsi oves, quod ob terram suam, quae in ciuitate repoluissent, & ob fidem Orthodoxam, qui praedecessoribus hereticis Episcopis depularam, qui parafraserat fidem etenim pacem, magnopere operata. Quorum autem locutus fuerit pro confessione fidei Catholicae in Oriente labefactata & ceteris, magno illo & summa admiratione declinari exemplum: cu[m] videt se sciens apud Hieropolim Soterium haeciam emulum glorie magni illius Simeonis Styli columnam confundisse, illicque vitam docebat admirabilem, & ex ea quasi ex puto docere horebus illuc prolinos conculauit: ut tanto malo festinaret. Quo autem imere p[ro]p[ter]a & Se[co]dum ianum Simeon tractat: ita accipe ex his, que apud Sophronium clericis legi sunt his verbis:

Narramus nunc quidam Paratum de sanctis Eph[es]i et Antiochensis Patriarcha, quod videt Zelansius & farcens circa fidem, Cum enim ad Syria illa, qui erat in partibus Hierapolis, quod sentiret est heres, alii ad ilam, ut imperare voleant, ut ex Cœpi ergo sanctus Eph[es]i utriusque Styli, & oratione, ut audiret de sanctis Apollonius Thessalensis, & communione saeculi & Apostolicae Ecclesie. Respondens vero Styli, ut ego hanc professionem communis, Chaledonensis videlicet. Dicit ad eum sanctus Eph[es]i: Et quomodo vis, ut careris, & sicutiam programma Domini nostri IESV CHRISTI? Quia Ecclesia libera est ab omni forde primitaria heretica. Dicit eum Styli: Ascendamus igitur, domine Patriarcha, & ingredi domum finalis: & quem flammam non laetis, ille Chaledonensis, ibidem sequitur deinceps. Hoc autem doct. ut terreni battendum. Respondeat sanctus Eph[es]i Styli: Oportet quidem te si misericordiam pati obtemperare, nihilque a nos amplius querere. Quoniam vero res postulata excedentem quoniam res infinita nostra: consilium in miserationibus dei. Quia tu laboras causa & honoris. Tunc autem sanctus Eph[es]i agnoscit omnibus: Beatus tu Dominus, afferre hunc lignum.

Cum vero illa facta sit signa, facient illa Patriarcha, antea canentes, dicens Styli: Descendamus, & iuxta decessum meum ingrediamur anno: Stupefactus ille ad Patriarcham, responsum dñe dñe noluit. Tunc dicit ad eum Patriarcha: Scrueta te nisi perfici? & quoniam id nomen sacerdonum non vis? Tunc evadit, que induit era fida Patriarchalis, cum affectu proprieatis, resupnit dicens DOMINE IESV CHRISTUS. Dicere no[n]t, qui propter nos dignatus es de sancta Dominacione Dei gratia comparsus Virgo M[aria] R[egina] A[ve] incarne & nata, dñe de nobis veritatem. Et completa oratione, tunc filii suum in mediis ignibus. Cum autem ignis quasi per horum durus aspergat, hygmae lampane consumptis, rutilante filio integrante, ut etenim ignis induita in ea deprendatur, p[ro]p[ter]a. Cum Styli videt, quod factum fuerat, certior de rebus factis, atabimur: cum sequuntur & eius heresi, audiremus ad sanctum Catholicum Eusebium, de manibus cuiusdam communiceavit & glorificavit Deum, hucque a p[ro]p[ter]a Sophronium.

Rem tantum plenam Deo sacerdos magna fiducia, si posset, nihil dubitans est aggreditus, quod necessitas ille exigere videbatur, cum ob latceptum ab hereticis illico sublimitate genit ad perfidias multitudine populi pellici facile posset, signatum preletum vulgas, dum non ex fieri literis, quis ignorat, sed ex vite exemplo definite fides Catholica dogmata. Ne igitur eius vita nocet similes posset, magno miraculo magnum illud mirandumque ob oculis omnium propositum vita subtilius exemplum fecerat superandans: & quod ramquam solitudo exaltat videbatur adorandum, ostensione famae Dei potentes fuerat proferendum. Sustulit igitur magnus Patriarcha Eph[es]i Excessu quo confundit populus ad immobandum; ostendens platea illum versus colendum esse Deum in Israël, qui secundum Eliacim Propheta b[ea]tem tam, etaudire rogante per ignem ostensus est: illamque esse vere Catholicam fidem, non quam

Annal. Eccles. Tom. 7.

secesserit spurius Phisisthenus, quix est sublimis columna suppedi, ne[t]o tanta fibi proceritate comparata, insulans agminibus Dei viuentis, ad singulare certamen summa iactantia Orthodoxum Pontificem provocat: fed vietus, daetus est in triumphum magis sua utilitate captiuus, cum solitus illis est, quibus fuerat impetratis arboribus nodis affixus. Tales n[on] unque esse solent Ecclesie victorie diuinatus concessi, ut cum vincente vietus quoque triumphet. At de his factis.

IESV CHRISTI

Annus 527.

FELICIS PAP. IUSTINIANI IMP. I.
Annus 1. ATHALARICI REG. 2.

Vingentesimus vigesimus septimus Christi annus. Maurotii ablique collega Consulatu in Fatis notario, quo Iustinus morbo senilio grauatus Iustinianum delectit Imperii successorem. Qui enim summa zequaret religione Imperium ad nonum usque annum administrat, consulens futuris Republicæ commodis, de eligendo legitimo succelfore in Senatu egit: ubi rogatis singulorum fencentiis, Senatores, quem scirent esse in animo ipsius Imperatoris, cuique iam ante credidit, moderandas Imperii habendas, qui & effet illi ex foro nepos, euudem ex Cesare dicunt Augustum ipsi Kalendis Aprilis. De anno Marcellinus Comes huius temporis scriptor fuisse facit, vbi sub eodem huius anni Consulatu Maurotii haec ait: Anno regia vrbis conditæ centesimo nonagesimo octavo Iustinus Imperator ex sorore sua nepotem, iam dictum à se Nobilissimum, nempe Cesarem, designatum regni quoque sui successorem designauit Kalend. Aprilis: ipse vero quartu[m] ab hoc mensi[us] vita decedens, annu[m] imperati numero, & membrum duobus h[ab]et. Marcellinus, consentientia in omnibus, quæ ab eodem Iustiniano Imperatore scribuntur in edita se constitutio[n]e Kalend. Septembri anno undecimo fui Imperii, post Consularum Belisarii anno secundo, qui eft annus Domini quingentesimus trigesimus septimus: Cum enim ab eo illus annus ab ipsis Kalendis numerari incipit undecimus fui Imperii, plane ab hoc anno numerare cœpisti, dicere necesse est. Sed quo d[icit]is de certior redaris, audi verba ipsius: c[on]tactus (inquit) mox, auctore D[omi]n[u]m o[ste]r, à precedente prima Indictione, ita quodammodo de eis scribentibus: Imperii Iustiniani sacrationis Augusti anno undecimo, & post Consularum Belisarii clarissimi viri anno secundo, die ante eis^{*} & tot Kalend. Sitque in omnibus nominentur Imperii anni & nostri. & paulo post: Palam namque est, quæ mense quidam annum undecimum nostrum fortibus Imperii: indebante vero Aprili mensi, nempe frequenti anni, & primadi, in quibus D[omi]n[u]s Rom[anus] superpotuit rebus, duodecimum annum scribunt. h[ab]et ipse in dicta constitutione data (vt dictum est) anno undecimo fui Imperii, mense Septembri, post Consularum Belisarii anno secundo: vt de his nulla penitus dubitatio oriri possit: testante etiam id siepe Procopio, dum singulos annos Goti bellum numerat. In quam sententiam exteri fini controuerterebant, uno excepto Alciato, qui ei[us] doctrina præstans, hic tamen (nisi fit mendum in numero) visus est extore lapsum, dum post annos duos, nempe Domini quingentesimo undecimo, creationem Iustiniani contingit. Et tradit d[icitur] d[omi]n[u]s. H[ab]et

I. IUSTINIA
NVS IMP.
CREATOR.

IUSTINI
ORITVS.

c. Confit.
Nonel. 4.7.
Ep. Auch.
Col. 3. tit. 2.
vel nono
kal. Junii.

d. Alciat. pa-
ver. B. 6. c. 4.
II.
c. Zosiar.
Annal. 10. 3.

G in ma-

SVIII

QVID IV-
STINIANVS
CVM CREA-
TIVS EST
IMP.

in malam valedicem in illis ex viro ex cruce : marisque in gressu dubia vnde ascensit, & atrax de Epiphano & primis ad-
natur, Iustinianus neptuus Imperatorum decurrit, & sua mu-
nitione eis capti diadema imponeat. Cumque populus me expellere
theatrum conueniret, Iustinianus covenatus ingreditur, & ab
enim ilius famili acclimationib[us] acceptu in Regem revertentur
annos quod regnare equum quod natu ex tempore. Statim autem
eius vox Theodora est Angella appellata. Nec multum post Iustini-
nus ex eius effectu, cum annos nouos & dies virginis regnaret,
huncque Zonaras. His adiut in annibus Cedrenus,
ipsum simulacrum Imperator creatus est, curta bona luna,
qua battens pofc[il]let, ecclesiis donante fandorum
Apostolorum, nec non fandorum martyrum Sergi &
Bachti, quos colebat.

III. De eiusmodi Iustiniani Imperatoris in Imperium
proceditione exstans numismatum. In quo ambo Imperatores
expressi habent, sedneque diademata insigniti,
& cum inscriptione trium Augorum, per quos de-
signati Iustinianus, Iustinianus, & que erat Theodo-
rus, certum est.

Simu'ac suem Iustinianus creatus est Imperator. Agapetus diaconus ad eundem paracantham & tispi epistola, qua cum admonebat, quomodo le gerere debet in administratione Imperii: quod quidem dignum monumentum paucos ante annos i latere erat & e blatis & carte vindicatum, in lucenque Lugduni editam, hic tibi tamquam in area publica perpiciu omnibus, ne iterum percut obliuionem sepulsum, collocandum portantum. Quo suam auctem fuerit Agapetus ille diaconus, in fine ipsius epistole disseramus: etiam vero titulus sic se habet:

IV. EXPOSITIO CAPITVM AD MONITORIO-
RUM, qd ex tempore ab Agapeto diacono sanctissime Dei
magna Ecclesi. Quorum ex parte litterarum
sic se habet.

Dico & pientissimi Imperatori nostro Iustiniano, Agapetu
minimo dicamu.

Honore quilibet sublimiorum cum habeat dignitatem, & Im-
perator, honoris sapientia omnes, qui hoc dignatur ei Deum: quo-
dam in eis summiudis casibus regni tradidit nisi scriptum
terrena prestat, ut homines edoces nisi custodiatis, & coram,
qui adiutori ipsam in finem, infestatorem latram, cum ipsius
obligacionis legibus, non fidetur tibi regnum legitime.

Cui gubernator vigilat perpetuo Imperator ecclasiastis
in diebus, contineat rata exposita clavis, atque expellere for-
eis impotentes impunitas fuisse, ut ne sympha mundane Regu-
blice illudetur, sedibus iniquitatis.

V. Dignum docere nraum & potissimum nos homines, ut co-
gnoscatis & perquisicte, docemus. Quoniam se ipsum cognoscit
co[n]fessio DEVM: DEVM vero qui cognoscit, agnoscit alios
DEO: agnoscit alios autem DEO, qui agnoscit felici est: di-
gnus denique sit Reo, qui nihil indigne patrat Deo, sed qui vi-
cognoscit, que ipse sunt, ita tam loquuntur, que cogit, quam fa-
cti, que loquuntur.

Maiorum nobilitate ne quid deficiat. Lumen enim habent
omnes generis auditors & qui purpureo lyssoque turgent, & qui
pampers & aduersa valedicem affiguntur, tunc qui dialema-
ta redonli sunt, quoniam per culicula excubant. Ne igitur inten-
tione iaduimus genos, sed morsu integrata gloriamur.

Scito & pietatim dianum fabricatum specimen, quia quanto
magis dignum habimus ei triuente Dei manusculum, tanto ma-

iorum retrahuntur ipsi delectus. Ergo reddit beneficiori debet
gratitudin[em], ac etiam debeat ut meritum, & beneficio bene-
ficium respondent. Iste enim semper & beneficium prout promere-
tur, & ut debeat beneficia respondet: gratitudinem autem ex-
igit animo, non que verborum blandorum prolatum, sed que re-
turn placet oblatione pergitur.

Nostros adeo commendabile reddit hominem, ut possit qui-
dem, quia velit, effici temporis humanam & ager. Quoniam
igit[em] a Deo tibi donata est facultas, quoniam debeat propter
nos bona tua videtur: omnia & velia & ager, prout ei placet,
qui eam tibi dedit.

Terrernarum opum instabiles dantis fluctuationum viderunt
imitantur cursum. Medicus enim affluitus b[us] qui, quoniam hec se eas
alibi trahunt, maxima reflexione, ad alibi accidunt. Solum autem
benignitas in h[ab]itu stabili est, possidentibus tunc, non enim
alibi merita, sed antea etiam rectorum.

Incessu numeris ex illis humanum propter celumindem
h[ab]uit, quod hic desum p[ro]p[ter] Imperium. Taliis item auctis si ininde
genitibus, quod in superbia potest, utique aperies aures hu-
moris a paupertate obsidunt, ut invenias. Dei audirem adap-
tam. Quales enim ergo nostros fuerimus conseruos, talen irca
res Aperiemus Dominum.

Solicitatam Imperator animam precium in modum alter-
gi operis, ut diuina splendoribus semper coruscet, rerumque
suffinita induat inde condicat. Nihil enim adeo facit, quae per-
agenda sunt, conficeret, atque custodire eam perpetuo sine-
ram.

Sicut sit apud narrantes: cum nanta erat, medicus
affert namq[ue] metu nocturnum; cum vero ipse gubernator,
tunc est maxima pericula; sic & in ciuitatis filii qui ex sub-
ditis peccet, non tenet Rem publicam, quem in ipsius ledit: si ve-
ro ipse Princeps; universa in evertit Republica detrimentum, si
verum non ex qua reditores rationem, si quid negligere ex-
tum, quae actio opus sunt, cum exquisita diligentia & industria can-
tibus & fabribus.

Circulus quidam humanarum reuelationum rerum, qui me-
desi modo alter agit ipsa & circu[m]it: atque in his in-
qualibus est, co quod nihil ex praesentis in eodem statu ma-
nus. Oportet igit[em] te, paupertate Imperator, in hac rerum
versatili mutatione immutabilis. Eberle pietati cognitis-
tibus & fabribus.

Auctoritate adulatorum pellat sermones, ut corvarum rapaces
more, illi namque corporis effundunt osculos, sibi autem anima be-
habet corporis, cum non permitant perpice rerum veritatem:
vel enim commendant monachum, qui reprehensione
e dignis sunt vel reprehendunt plenius, qui amni latte sunt
mavera: ut de duobus alterius ab ipsi comitatu, vel praevarita-
tum, vel contumeliam bonorum contemptu.

Accidit opere sapientie esse Imperator animum: multari
enim pro rerum vocationis mentis instaurans argumentum effi-
ciatur. Firmiter autem boni inherere, qui firmatae p[ro]p[ter]a
rerum corroborant & paciuntur ei imperium, & neque rique ad
insolentiam extelli, neque ad amni confirmationem deniq[ue], in
tuta veluti basi stabilitum est dominum, inconsummate ba-
bentium animum.

Si quis partem habet cogit etremus de humana deceptione,
perquisicte & ex natura & utilitate, brevitatemque, & cadi-
cione fortem & prout vita, ac carni consumus, infusaque fortes, ad
se p[ro]p[ter]a innumeris illudetur praesupponit, quemus in excelso di-
gnosito fastigio conflabit.

Super anima p[ro]p[ter]a, que regnum habet, cuncte diuini cor-
respondentur. Diminutaque deinceps & gloria transfit: sed
rur[us] DEO placita gloria immortalibus faciliu[er] contendunt,
& transoblitum noster[us] celos possident.

Venerabilis misteri videntur aliis diuinae esse, quod dicitur
& pauperes homines ex dissimilatu rebu[us] deinceps simili
le patiuntur. Illi namque fæcatae pertinaciantur, hi vero fa-
cere persone. Item illi videntur vitiosi mundi terminos, b[us]i
habent, vbi calida pede vestigia sibant. Ut igit[em] veraque
pati sanitatis sanas compotes, auferendo & diminuendo i-
llis revere opere, atque ad equalitatem iniquitatis transfe-
rentur ei.

XI. XI. Nostru[m] temporibus ostentum est profeta vita tunc
quod

150
IUSTINIA IMP. 2.
ATHALAR. REG. 2.
PAP. 2.

151
IUSTINIA IMP. 2.
ATHALAR. REG. 2.
PAP. 2.

152
IUSTINIA IMP. 2.
ATHALAR. REG. 2.
PAP. 2.

153
IUSTINIA IMP. 2.
ATHALAR. REG. 2.
PAP. 2.

154
IUSTINIA IMP. 2.
ATHALAR. REG. 2.
PAP. 2.

155
IUSTINIA IMP. 2.
ATHALAR. REG. 2.
PAP. 2.

156
IUSTINIA IMP. 2.
ATHALAR. REG. 2.
PAP. 2.

157
IUSTINIA IMP. 2.
ATHALAR. REG. 2.
PAP. 2.

158
IUSTINIA IMP. 2.
ATHALAR. REG. 2.
PAP. 2.

159
IUSTINIA IMP. 2.
ATHALAR. REG. 2.
PAP. 2.

160
IUSTINIA IMP. 2.
ATHALAR. REG. 2.
PAP. 2.

161
IUSTINIA IMP. 2.
ATHALAR. REG. 2.
PAP. 2.

162
IUSTINIA IMP. 2.
ATHALAR. REG. 2.
PAP. 2.

163
IUSTINIA IMP. 2.
ATHALAR. REG. 2.
PAP. 2.

164
IUSTINIA IMP. 2.
ATHALAR. REG. 2.
PAP. 2.

165
IUSTINIA IMP. 2.
ATHALAR. REG. 2.
PAP. 2.

166
IUSTINIA IMP. 2.
ATHALAR. REG. 2.
PAP. 2.

167
IUSTINIA IMP. 2.
ATHALAR. REG. 2.
PAP. 2.

168
IUSTINIA IMP. 2.
ATHALAR. REG. 2.
PAP. 2.

qui praecepit quidam ex veteribus suorum, cum vel Philosophi regnarent, vel Reges philosopharentur. Nam philosophando digniora regna esse, & regnando à philosophia non desinisse. Si enim amare sapientiam, sicut philosophiam: principium antequa sapientia, & illius ratione, quem in perleriori vestra iugiter habet: clarum quem versus fit quidam me dicit:

Tene per Regem offero, & imperare ad dominari vel operari vobis, & in corona cibitatis reuoluam, & parvum iniquum induam, atque namque potestatim moris ipsa sucedit: omnes enim in regnum nostrum a deo foras perpetuam aciem, item aliis locis in seculum solvantur, huius autem a perpetuo supplicio liberatur.

Sed hincem, qui ab omnibus proficiuntur, perfici viu, præfata te communem omnium beneficiorum: nihil enim adeo arget ad benevolentiam, ut beneficiis gratia, que a deo indigentibus: quod eam ex meritis præfatis obsequiis, faciat ei adiutorio, scilicet honoris eti ipsi auctoribus adserantur.

Venitandam vero eum regnum Imperium: quis horum quidam demonstrat potestatem, sedulius vero exhibet humanitatem: & cum illos vocis armorum vi, inerni obstatore vincitur a sou. Quoniam enim ex ea & eis interclusum est, tantum eis interfici est, auctoribus eis adserantur.

Eiusmodi corporis equalis est cuiuslibet homini Imperator, potestante autem dignitate suorum regibus Deo similes est. Non enim habet a terra, ne quoniam aliis. Oportet igitur ipsam ut Deum nominari, & ut mortalem non effici. Nam enim effigie divina, humanum est, ut puluis iamen terreno concrexus est, quo edocet, ut in omni seruit equalitatem.

Ampelice eis, qui libatoe sunt & confunditorum admotum volunt, non eis, qui adulari sapientiam possident. Illi enim quid expedit resuam, nisi in eo, que placent potentibus, regnare, corporumque similitudine imitantes, singularis eorum dictis applanant.

Talem te pœnas erige famulorum, quidam optas erga te. Domum enim eis non auferimus, adiuvent, & ut resipiscant, restituimus, & a divinis curisque obstante affecta. Prætare igitur tuis misericordiis nos, & cordiam conferamus, ut paci per recipiamus.

Sicut exquisita scepsia tales monstrant vultuum facies, qua ipsa fons archetypa, nitidae videlicet nitentia, trifiles autem cornu, qui sunt trifiles: sedem patre inflatum. Dei indicium nostrum actualem assimilatur. Quia enim sunt, quia a nobis prestantur, talia ex nobis per paci referunt exhibent.

Conspicere, que agenda sunt, cunctantes: que autem, que decurri, maturae: quoniam periculum eis admodum inconspicuum in rebus temeritas. Si enim que ex inconsulta mente, prouocauit, mala conceperit, facile compreset boni consilii amoda, & quia sanitatis debet post agostinationem experimen tum prætestitum. Debet igitur, cordatus Rex, cum consilio prudenter, cum precione ad Deum impetrans scribus exquirere debet, que mundo sunt præcepta.

Optime reges agerimus tuum imperium, scionte des operam regiuntur, ut ligere & pastare quiquam. Neque enim parvum est, quod parvum est apparere comparacione tuorum: quanto rite exinde Imperatorum vel bumi ingentem obtinet apud omnes.

Toti ipsi confidendi legi impone necesse aitem, cum non habent in corde, qui te posse cogere. Si enim non legum præterentes cultum ipsi, ante alios earum reverentur, tunc fidibus confabili, ipsis prædictis enim periculi non esse immunitum.

Pecare, & non cobebere peccantes, iuxta estimam. Si quis enim in contumaciam quidam se traducat in infelicitate, dilectus autem visus est in se, scimus in aliorum apud Deum iniquitatem. Quod si ydilem approbit, ut pulcherrima que gerentes honor, ita terrorum peractorum succente.

Expedite admodum arbitrio, effugere prævaricum contubernia. Qui enim cum hominibus improbi tempore versatur, eum vel pati, vel doceri malum aliquod necesse est: qui vero una cum boni deo, vel imitacione, beneficiorum edocetur, vel diminutionem rituum condit.

Terrorum orbi a Deo enim conceditum rictus sit regnum, case, ne aliqui ruram ex pratis ad rerum administrations. Quae etiam illi perperam faciunt, eorum rationem reddet Deo, qui pec-

Annal. Ecclesi. Tom. 7.

lanti facultatem ipsi inducerit. Magna igitur & diligenter sua persecutio magistrorum promotiones sunt, & portet.

Æquale reor esse malum, & nimicorum excandescere flagitia, & amicorum pernulci blanditia. Oportet enim virisque viriliter resistere, nec vixiana à decoro difcedere, neque irrationabilem eorum malevolentiam vesciendo, neque solidam horum benevolentiam remunerando.

Exstima virissimos amicos, non qui laudent omnia, qua dicantur ait, sed qui nibil non integrum nudius facere contendunt: sic ut grauitatem ricti bene; tristitia contra, si per etiam dixerit, securum. Hinc in re vera ab omni fraude abborrentis amicitia preferentur insignia.

Ne muti nisi magnanimam mentem terrana huic potestatu molei: sed ut fragile fasto que obnoxium regem principatum, immutabilem habet mentem in rictu mutabilium, nimis nequeletitia sublimem te excellens, nequeq; statua vilesse.

Sicut autem quatuor modo, sic modo alter ab arte transfiguratur, atque ad varias ornamentorum species transformetur, permanet tamen id, quod eum, nec mutationem patitur: sic ipso quoque, inquit, Rex, licet alia ex alio per gradus obtinente imperium perteneretique ad ipsum supremum honorem, idem tamen permanens non in iustis rictibus, immutabilem continentis in officio omnium.

Existimata tunc denunt te tuto regnare, cum volenterum imperii dominibus. Quid enim in iusto animo fulgebitur, seditionibus fluctuat, capta occasione: quod vero vinculum benevolentis regis ut solidum, tenuis erga relarem obdistantur.

Vi dominum imperii facias decentabile, quantam habes aduersus subditos pacantes tamen, tantam habendam esse ricti aduersus te ipsam peccantem censem. Nemo enim valer tanta pollemente potestate corrigit, nisi ratio propria, qua ex ipso peccante monuerit.

Magnam qui potestatem adeptus est, largiorum potestatis imitetur pro virtute. Si enim imaginem gemitum praesidu Dei, atque per ipsam continet rerum principatum: in eo maxime imitabatur Deum, ut non existimat quicquam inferius preciosum.

Super aurum & lapidem pretiosum beneficentie diuinas nobis velut in his sacrum recordamus. Illa namque tam in presentia tua oblectans, & futura exhortans, tam in futura dulcedinem afferunt, experimento gustuque sferate beatitudinem: quia vero nunc circanos apparent, tamquam nibil ad nos pertinentia, non nos auctent.

Da operam, ut eos splendidiioribus denuncari remuneracionibus, quicunq; benevolenta capessent, quae mandantur ab te. Hoc enim pœna & bonorum angelis alacritatem, & males docebit, ut dedijcant malitiam. Eisdem enim censeri dignos, quoniam eadē faciunt, nimis nefarum est.

Pretiosissimum omnium est Imperium: tunc vero vel maxime hunc emodi est, cum hoc qui circumdat eum potestate, non ad pertinaciam & temerarium feuerianam propensus sit, sed ad aquitatem reficiat, inculcementum ut ferimam accrescendo, humanitatem ut Deo similem praeficerendo.

Equa lance tam ad amicos, quam ad inimicos vergens, indicandi munus obito, neque benevolio de te gratificans ob benedictionem, neque nuptialis reficiens propter inimicitias. Quoniam cunctum est aliquid rictu, & iniuriam ut iniuriam probare, etsi sit amicus, & iniuriam iustu inferre, etsi sit inimicus: malum enim vitroque simile est, tamquam in contraria inveniatur.

Intenta mente auctoritate debent rerum iudices. Difficilis namque capti est iustitia in iure, facilius effugere foler non admodum attentes. Quod si prætermissa dicendum eloquentia, dictiorumque neglegit a veri similitudine, ad penitissimam intentionem profunditatem penetraverint; sic denunc hancient, quod ad ipsi queritur genitrixque infantes erunt delicti, neque ipsi honestum prodendo, neque aliis id recte committant concedendo.

Äqualia numero fidibus etsi habuerit recte facta, non tam superab Dei bonitatem. Quazunque enim quisquam obtulerit Deo ipsa offerret ex iustis. Et sicut pente nulla datur

XVIII.

SVII

XIX.

XX.

YXL

XXII. *Quam in Sole umbram praeventemem operi, vel non proferant: ita in superabilem Dei bonitatem nulla bene facta homines excedunt.*

Inexhausta sunt beneficia opes. Nam largiendo acquiruntur & dissipando colliguntur. Hoc tuto iustis animo habens, maxime imperator, largus omniis auxilia potestus adire, & utriusque deinceps enim pro eis hodiis remuneraciones, cum tempore operam remuneranda venient.

Natus Dei regnum adeptus, imitare eum bonis operibus: quia inter eorum numerum natura est, beneficia quae offere possunt, non qui alijs possulant: paraten, rursum copie nullius impedimentum esse per isti, quo minus conferunt in pauperes beneficia.

Sicut exilius in eis est corpori, ita imperator mundo adaptatus est. Deo datus pro administratione eorum, quod ei sunt. Operari igitur cum omnibus hominibus quasi propriis membris proficeret, et proficiant in bonis, non malorum officiis illudatur.

XXIII. *Tutissimum arbitrio salutis tuae custodiam, nulla querimus ex fiducia officere ministris: quia enim offertis neminem, sed, quod habeat neminem, quod si nulla querimus officere bona tua tutelam conciliat, longe beneficia collati magis id proficit, nam veritatem exhibet, ita charitatem non prodit.*

Ego subditus, pietissimus imperator, & formidabilis ob excellentiam patetatis, & amabilis ob largitionem beneficiorum: neq; formidinem contemnens propter amorem, nec item amorem negligens ob formidinem, sed tam mansuetudinem proficeret, bona penitentia, quam agerentiam familiaritatem immisceretur, et cibaginum.

Quod subditus in verbo quasi legi prescribit, hoc tu praeveniens & ipsi prebes, ut verbis quibus perhades, integra & quaque pars adiutor posuerit, si enim commensabile tuum offertis imperio, si & ratione mea non sine opere, & sperante non sine fructu.

Ego plus animi, exercitus imperator, accipe ab te beneficia, qui supplicant, quam illo qui contendunt offere munera. Haec enim debitor referendis gratiam effici: illico Deum dona tilia vident, vindicantem fuisse, perindeque ad te putant, quemque erga supplices contuleri, & remunerantem bonis retrahendis tuam tam plena, quam perturbata intentiuncula.

Solis profecto partes sunt illustrare radiis Orben: Principi vero virtutis ejusdem maiestati. Parte illo clarior est Imperator, qui pio est, ille namque sedis suos denit noctis: hic autem tractatissima praeponit non concedit indulgentia quicquam, sed lumine veritatis iniquitatis aquila coquunt.

Priores quidem te Imperatores principatus adornavit, ut vero eam, praebeatissime, illustrarem reddidisti, maxime tamen peritiam astutiam, postulata mollem, honestatem, viucent aduentum te formidinem. Quapropter tue brillantissima portum subeuntem, qui misericordia indigent, & flumineque paupertati liberari, gatatarum adores hymnos ad te misfrant.

XXV. *Quantum postulare catena ante celum, tantum facta etiam emicere ante alios entes. Per seipsum enim habe, eum ab te postulari honestarum operationem, quem magnitudini virorum proportione respondeat. Ut igitur a Deo quasi per praeconem veliar declarero, corona macta Imperi two capiti imposita, sororiam etiam ex promerenda pauperibus a quaerere.*

Contemplator prius quam mander, quo fieri velit: sic sit, ut semper prudenter ibico, que fai est. Lurorum enim est in vestimentum lingue, maximeque affect negligenter percursum, quod si pium est, electrum veluti myricam illi praescribi, omnium harmonie numeri etenim omnium patitur modulatior melos.

Auctum quidem est operi annem Princeps, cum in aucta,

tum vel maxime in affectu de rebus difficultibus indicio, tentus autem ad irascendum se prefare. Et quantum ammodo et ab-

fentia affectu quo est. Et usq; atque medievit, & non irascatur;

ideas, ut praeceps unum imperium comprimas, hoc, ut praeceps bonorum perueget.

In exequita tua cordu curia diligenter perficit conuersationum tuum more, ut pernoctat ad amissum. & quas charitas te calere compellit, & qui tibi per fraudem adulans, pleri-

que enim benevolentiam simulantes, magna credentibus detri-

mentis sunt.

Sermonem com gaudi inuare valentem, ne anribus eum modo,

*terram operi etiam ex iusto: si enim impeditur exornatur de-
cor arius dominum, non vel ex se confederat, qui docent, vel ab
alio reporta non despicit: sed cum dictis sine verecundia, sum exca-
gitur sine cunctatione.*

*At ex quidem inde populabilioris maris munera contentum ob-
dentes se habent: prius autem vestrum imperium cum & libera-
tate ergo, mores veluti mare circulum, & precium territorum cor-
roborationis sit, immicione nulloq; hostium talis periculus sit, pre-
clara & celestia contra evengens trophae.*

XVII.

*Vt vere, si oportet, regno dei infernus, ut scilicet sit superio-
ris claritatis. Qui enim hanc recte gubernant, illa quoque potissimum
digni censentur: banc autem recte gubernant, qui paternam
subiecti offendent charitatem, & Principi devictam ad eum resi-
stunt timore. Itaque mons quidem vita compescit, supradic-
tum quoniam ipsi neutropianum inservit.*

*Vestimentum non & terrenum est beneficia amictu, & incor-
rupta locula est charitas erga pauperes. Eam igitur oportet, qui
pietate rei vult, talium indumentorum polititudine aciem
exornare, amoris enim se egoens qui induam id purpureum, cal-
cante regni regis compos officiat.*

*Scopatum Imperii cum a Deo suscepisti, cogito, quibusnam
modi placuisse ei, qui id tibi dedit, quoque omnium hominibus ab
eo si predatis magis omnium cum honestate scilicet. Propterea si ipse
bonitatem arbitrat maximum, & quod sit enim, & factus
& creatus, ac quis sit debitis resolutionem, b. ne sciendi minus ad-
implat.*

*Recurrete ad superium auxilium cum bono quicunque debet sa-
lute quae experti, tuus ante ecomes Imperiorum, repute qui pro-
moto solitus es cum enim a Deo confidatus, tan hodie gen-
trois manu de bellis, quem sive scilicet clamavit.*

*Deum nulla re indiget, Imperator solo Deo. Imitare igitur mul-
tim indigenam, petentiisque faci vobis misericordia copiam,*

*non exaltia, ut in viuis rebus contra rationem impigerum tra-
nsigat etiam famularum vestrum, sed omnium de sufficiencia vita peti-
tionis satisciat. Longe enim satiati est, merito dignorum et
eius iniqua majoriter, quam indigorum vita dignus in defra-
ude, qui merentur.*

*Veniam cum delictorum tuorum petas, ipse quoque te of-
fendentibus ignosce: quantum remissum recruebit remissio, no-
nique cum conuersus nostrum reconciliabit si. Dei amictu & fa-
miliis.*

*Qui inculpabiliter Principem agere fluder, cum nota caue-
re debet, quia forsitan inveniatur, tuus se ipsum ante alios vere-
cundari, & aperte delinqüere adest propter alios, & a se
ipso celebatur, quo minus prout se forsum flagitia committat. Si
eius ex fulditi sunt, qui reverentia digni habentur, multo ma-
gius ex flagitu impetratur, qui reverentia digni habentur, multo ma-*

gius ex flagitu impetratur.

*Primitu velut esse affectu, patrare praua, suspicioque digna:
Principi vero cipiunt, non facere que honesta sunt, salutemque
parunt: negant enim malorum abficiemus inficiat praevenit,
sed bonorum editio colitas eundem. Ne igitur multa clam-
rata ablinetur cogite, sed institutam etiam capellere
contendat.*

*Dignitatum splendores mortuorum reformidat: omnibus enim
vixit, qui duxit infirmitate. Ergo ante illius invenitatem*

adsumendum, opus capiatis transponentes in caelum. Nemo enim

*qui collegit in mundo, illi profectus adiungit: sed omnibus in ter-
rena derelictis, mundi, non vita, sed etiam rationem.*

*Imperator ut est omnium dominus, ut et cum omnibus Dei
seruit, expletus. Tum igitur dum dum vocabatur dominus, cum*

*ipse fui dominus, nos sicuti volerat ut famulari patie-
tur: tuus adiutricem piam rationem affunxi, inuicim,*

*feliciter imperari: animi perturbacione ratione exper-
tus, indumenta caputque armata cestimata debel-
lat.*

*Quemadmodum vnde corpora felicitantur, si animis flagi-
tia comitantur, eudenti etiopie actibus exprimentia: ideo non da-
tur in iudicio negare. Ipsi enim vniuersitate operis obtestan-
tibus, haud sane rem est emittendo, sed talia profusa se repre-
sentando, qualia a nobis patrata sunt.*

*Nam & more clementis inuitatur transfiguratio compendio-
sa praevenit vita conditio, que fuit nos natus saliens, & pe-
detentum conciliante rei causa, tandem ad suum cuiusq; exitum*

perduci.

XXXI.

Universitätsbibliothek Paderborn

pendit. Si igitur haec sit se bescient, praeferat curiam precurren-
tiam mundi neq[ue] sit ad eam, ad eamque huic, qua ad facultatem scilicet
pertinet.

Falangia & superciliosus humo ne vt tauris alicornis ele-
vatur, sed animalibus caro sufficiens, sedare debet corda
claram. Nam est factus est Princeps in terra, ne tamen igno-
ret se extrinsecus terra, cum ex putredine ad somum concederet, at-
que se poluerem tandem descendere posset.

Sedato semper, macilissime imperaver, & sicuti scilicet qui
funderet invenirent, non primo desipserunt ad superiora afferri, quam ad
superiora peruenire gradum: ita quoque sicuti honestatu-
rum omnium continuato. Sit si sit, ut ceteris quoque regni fra-
terni quando percipias: quod vitam & tristram & con-
tra Christum reges omnes, & qui regnat, & quod regno fulguratio-
nem in aula, hactenus Agapetus fabulaterram ad ultimam
natum Imperatorum admittio.

Quoniam autem iste fuerit Agapetus diaconus, di-
muliisque qualicum est. Vixit his temporibus Agape-
tus diaconus S.R.E. qui nominatus cum aliis reperiuit in
Actis tertius Romanae Synodi sub Symmacho Romano
Pontifice, idem credidit, qui postea sub eccl[esi]o Iustini-
iano Imperatore creatus est Romanus Pontifex, ut la-
tur doctrina ac pietate insignis, & apud eumdem Iu-
stini magne autoritatis: ut plane ex his omnibus
postea eismodi scripto exculpari dicit Ag[apetus] peti fuisse,
verum eadem Graece scripta habeatur, & quidem
Athlicus, quod admodum excusat loquens: non Latinus,
sed Grecus in omnibus auctoritate ostendit. Sci-
imus his Iustiniani Augusti contemporibus duos clarissimi
Constantinopolis Agapetos, contumacemque esse sibi
memoriorem in Actis Synodi Conflantinopolitanorum sub
Memor: verum quod ambo esse eum monasteriorum Ar-
chimandritarum, iste autem, de quo est ferme, diaconus di-
citur magne Ecclesie, alius dicens que sibi videtur
ab illis: idemque primarius Ecclesie d[icitur] aconius: ita qui-
dem eam nunc appellamus. *sicutiam magnum Ecclesiam,*
conditionis quam plurimum eius in Imperatori si-
gnificavit. H[oc] deinde epistolam dicitur finitima: et quan-
dius Imperator auctoritate suile, re de que in o-
mnibus Imperiis dominis suis vero deflexit, libi-
o[rum] que Romano q[ui] nam patitur. Sed de his h[ab]et q[ui]s.

Cum primus autem in Occidente cognitus est, Iu-
stinianum Imperatorem circa u[er]o esse: tunc quod Theodo-
tio Regi successerat in Italia regum Athalaricis, ho-
norecum a plurimum legationem decernit, duobus ad hoc
mensis delectis legatis, quibus & his licet eas dedit.

Tu[m] possem reprehendi, clementissime Principissi pacem re-
frenare quodammodo parentes m[is]eros consolans ardorem
expulse. At in qua parte digni heres existent, si videris
m[is]eria importantia gloria recuperare? Non nos maiorum parpa-
ratores aucti ordo clarissim, non sicut ipsa sedis subdolus, quantu[m]
longioraque pacis gratia et frumenta. Omnis enim regno
regni profusa cibis credimus, sibi nobis minime degre[re] sentiu-
mus, soli iactant[ur] vestra p[ro]curatelli diligere, quoniam patres
antiqui viri amaro. Nemo enim credere impudente veteris
patentia invocamus, nisi qui eorum sibi p[ro]batae probat[ur] ac-
cipiant. Cleander sibi cum sequitur: ut perire nonerit cum
patre: gratia non debet occurrere cum dilectis, sed magis af-
filiis trahendis est, qui ad regni casus innocens inveniuntur.
H[ab]emus quid[am] u[er]o mercator pacifici honorum.

Vero autem nostrum in vestra civitate eis curibus exstul-
fus. Ver genitrem meam in Italia palante claret ac deorsum
defendere quodammodo concordia sedis ell per armis illis, qui mis[er]is vo-
bu[m] p[ro]se videtur agere: hoc nam ab oculis congruentius
debet, quod non sibi securioribus praefestis. In parente locum
nostrum transire debet affectus; nam ex plus vestro genitu, na-
tura legit[ur] non habet extraneum. Atque ideo pacem non
longius quodammodo proximum peto: quia tunc nihil deducit gratiam
reposito quando nos parenti adoptionis gaudia preflentis. Inter-
ducamus in vestram mentem, quid[am] p[ro]missa regiam heredi-
tatem. Illud est inde supra dominatum, talem ac talen Recep-
torum habet propositum. Primordia itaque nostra solito mercan-
ti Principi h[ab]ent habere, poteris tuitionem gratia consequen-
tia: non et iustum a parentibus destitutus, qui tali protel-

Annual. Eccles. Tom. 7.

G 5 explore

c Habit Ro-
ma Latius
Patiqui-
aut.

PAX SANCI
TA ABSQUE
PREVIDI-
CIO CATHO-
LICIS FIDIS.

d Prosp. de
belli W'an-
dal. It.

XXXVIII

XXXV.

XXXVI.

b Apud Caf-
fet. lib. 8.
ep. 12.

SVII

XXXVII.

XXXIX.

XXXVIII

Cum inferno, non venient. Erenim tō modo debilita
in corpore, Persas, Gothes, Vandales, & alios barba-
ros impetrant.

Sed quibus illis pīt, fūtē ad ardus petenda apertur
finib[us], ut ip[s]i vni licet[ur], quod nemini praed[ic]e celo-
rum Imperator conceperit fūrā, cum ex ipsius met
Liberianis scriptis, rūs ex Procopio & aliis historiis
līs: ne[m]p[er]ante promulgatis ex cui i[st]i factores mat-
ryū, i[st]e oratione eundem facta: una religio, aram
receptione negotiorum eccl[esi]arum, veterum collabentum
religionem, hospitaliun domorum iustificatione, extir-
patione hereticorum, ini[st]ituti[bus] iustitiae obsecratione,
praeceptio[n]e mortuorum, propagatione vero
virtutum, patrocino bonorum, arque prolatione ma-
lorum, hi quidem præmis in bello gerendis, s[ed]e fa-
cione colosso[rum] hostes vbiq[ue] facile superauerat, ut que
magis dicunt anni, perspicere demostrabunt. Ita
placit certa posteri cuius[que] reliqua nō simptella vestigia,
quibus gloriosus tenditur ad fab[ri]ca. Ratiōn[em] vero
quoniam h[ab]et deputato auxiliariis copias lapidum ad i-
mādūm, obvias impictas & pedicit; magnū itū
copia[rum] reliqui exempla, quo clemente, cautele & que
restabilitate vi planellud Propheticum eisdem inclama-
re[nt]. Et nunc Regis intellige, eruditissimi, qui iudicavit ter-
ram in uno falle manu riuoxque Præcipuum, pos-
sumus vero imperatoribus fūt exempla proposita
suis, que secentur, vel sagittam, amittunt, vel caueant,
non quidem ambigui obcuris signis, sed certis am-
plissimis quod nos expellit.

Eliū i[n]scriptiū sed ad Abdicationem Imperii fundamentis,
i[n]supciatur bellum Periculum, ex more legatos pre-
mita[re] Regen Persarum Cabadem, ea perituri, que
h[ab]ent debita illi equitates quibus denegari, Belifari-
num Dux aduerterit eos cum exercitu misit, cuius at-
rios Procopium confusione iunxit, eundem ipsum,
qui prædicti cuncti co[p]iatus, eadēm scipiorum mo-
mentum pugn[er]e commendant. Tū si ea copis singula
noscere, habes quicq[ue] legi in ducem nobis hic illa tan-
tum recensenda erit, que ab infuso longius digredi-
minis fecit: g[ra]to tamen accipies animo, si brevi-
res epistles vltro ciroque datas inter Belifariū Rom-
ani Dux exercitus, & Mithranem copiarum Pes-
tarum Prefectam, ac sequunt bellum inchoato, immo
antlegatum adueratum, cum ipse Dux Persarum in
Romanorum dictum exercitum immisiterit, hic ex i-
plo Procopio & in medium adduximus. Scripte au-
tem primo loco Belifariū ad Mithranem littere sic se ha-
beat:

Proponit quidem bonum esse pacem, apud omnes homines in-
tellec[t]us est quibus paulum in re tua existit. Si quis autem ip[s]i fam-
etur in iustitia, m[al]orum castigatio, proximus erit Dux. &
p[ro]p[ri]a illa p[ro]fectio putanda, qui ex bello pacem disponere sit
possit. Tu[us] res in quiete confluunt, atque virtus Regis
universis exponit, bello[rum] abq[ue] rila causa inferre dire-
xisti, idem legatos tuos propedit, qui si quia inter nos dis-
cessit, facili conciliando, nisi forte ex bac[er]ter tuu expeditione
grave aliquid orietur, quod item paci nobis eripat. Sed age
quam utrata domino redicito exercitum, nec maxime impe-
nitenti si bono nec tunc[us] ut pat[er] est) granum evuentum canfa-
fatu, h[ab]et Belifarius ex dina utique Scripture & gra-
ciantur, que libet, ante quam cum hostibus congregen-
dum sit, pacem eisdem offere. Sed que corde cum
ad Belifarium responderit Mithranus Persarum exerci-
tus ducor, accipe.

I[n] littera permisus profusa obtemperarem, nisi Roma-
num regi sollet, quibus promittere premptum est, premis-
si atque parvo iumento formatum invictaflare. Nos i-
nuit regis reuocare fallat, ad arma cogitare venire,
v[er]o regis lamenatio in futurum aliud exspectare, quoniam
res ipsa perpetua bellandum, in bello enim nos & conse-
nsare & non finali partem, daret[ur], non tamen verbu-
m ipsi suum, h[ab]et ipse: ad quem rufum ita Belifa-
rius.

Non in omnes, optime Mithranes, i[n]stantia v[er]o portet, ne-
que proximos probris nullo modo ad rem pertinentibus semper in-
cessere: præferunt cum Ruffianu[m] de concordia legatum tam tam-
afuturum affectu[m]ne: tuque leui vidi b[ea]tū. Vobis nibilominu[m],
si hostiis tandem cupitis, occurremus, auctore Deo, quem nobis
propterea in periculo futurum, ac Romanorum quieti fauente,
i[n]stantia q[ui] Persarum aduersum fierimus. Et quando nobis ad
pacem provocantibus resistimus, acce decernere paratis sumi, i[n]fus-
randum & concipi[re] ad eadē a violata in summum signa ad prælia
suspendentes, h[ab]emusque epistola Belifarii secundo data.
Sed aui[us], quid postremo ita ex[tra]huas barbarus ad eum
recepiscerit?

Nec quenam abq[ue] die nostrū in bella descendimus: quoniam du-
cib[us] ipsi comitati, contra vos venimus, quos spero trax ad vir-
tem Daram. Atq[ue] introducatis, vobis & batuanis & prandu-
m[us] intra monia pars, hac etenim nōnus sapientes: que
conca h[ab]et oportet descripsi[re], quo quis intelligat, non
inxerit homines dum auxiliarii in eis nomina ciuium modi pa-
ratum esse confidimus, dum Dei Christianorum Beli-
farii nō[ne] auxilio restaretur, Mithranes ve[st]e Persarum
opem ostentans, deorum. In hoc labandum semper
prudentissimis Dacibus Christianorum exercituum, ut
ip[s]em omnem in Deum confidant, tandemque velot
primaria vexillum ob oculos hostium ponant: in
quod illi consumellos existentes, Dei vindictam in se
concitata[re]m expellant, atque ita pereant, ut semper con-
digite liquet.

At que sunt h[ab]et[ur] secuta? quod videlicet semper acci-
dit, ut aduersus superbos Deus ipse aduersarius agnet,
Idem est certram in Mesopotamia, quod exācte de-
scribitur Procopio, in quo Dei virtus hostes opprimes
manifesto cogita est, dum (quod accidit, cum Theodo-
sius Major pugnat aduersus Eugenium tyrannum)
v[er]o ventorum Persarum spicula c[on]tra que missilia in Ro-
manos iutora prepediuntur, acque incisicia penitus
reddentur: contra vero validiori imperio Romanorum
facula vibrantur, ex quibus ip[s]i aduersarii magnopere
oppugnantur, quibus hastis tantummodo reliquae
pugn[er]e confiduntur: sicutq[ue] vicet denuo arque fu-
gientia[re] Romanis victoria. Incruenta potitis Peris, ad-
eo ut res Persarū in Mesopotamia penitus collapserit.
Rufum vero cum polta in Armenia Malori ab illis re-
paratum bellum fuit, idem Peris sunt vici: quando &
Nartes Peris cum fratribus ad Romanos deficiens, be-
nignus exceptus est, donauisque Iustiniano Questura
monete, hac autem expeditio hoc anno à Iustiniano ar-
gutari copta, h[ab]uit proplerum finem est consecuta quia
s[ecundu]m eius Imperii anno, ut idem Procopius testitur. Polta
vero idem, qui lupra Mithranes Dux Persarum vicitus i-
terter apud Daram, ab ipso Cabade rege Persarum ma-
ximas sustinuit penas, ornata in primis illo priuatus,
quo crines redimitos annos & marginis getare folbar,
qui honor apud Persas omnium maximus habebatur,
quem a Rege quis conseq[ue]ti posset. Hoc tandem con-
flictorum est h[ab]emus vicit[us] homo, cum in d[omi]ni sui omni-
nem fiduciā collocaſſerit, & fatus credas adeo asperna-
tus est Belifariū, qui fiduciam omnem spemque in i-
plum verum Deum optimum Maximum posuisset: quo
aspice, de victoribus h[ab]entus hostibus vicit[us] in
omnibus certaminibus feliciter reportauit:

Quoniam autem symbolo inouigile se[nt]ibus Persicis
Iustinianus voluit declarasse, ex Suda accipe: Iustinianus
(inquit) statu[m] suu[m] equestrem in columnā posuit, qui
Leu[is] globum tener, crucis in eo defixa, que significaret, eum ob[li]o-
dem in crucem terra dominum satum. Globus enim in terra
est obrotundum circu[m]ferentia, fides autem ei[us] in cruce ob inuincitum
Deum illi affixum. Dextera porrigit v[er]o Orientem,
seditionem Persarum significans; & extensis ai repulsione
manu clamitans, ne Romanas provicias ingrediantur: Sta-
te, ne progettamus: neque enim id v[er]o expediet, h[ab]e Sui-
das.

Quod autem sit per globum orbem ipsum tetram[um]
significari, & per crucem fidem, quacum[que] subigit: vi
etior illam intelligas demonstrari, quia Christus sign-

SELARIVS
RVRSVM AD
MIRRA-
NEM.

XLVIII.
RVRSVM
MIRRA-
NEM AD BE-
LARIVM.

XLIX.
PERSE A.
ROMANIS
VICTIS.

L.
SOLICITV-
DO LIVSTE-
RIANI DE
RIBVS PAR-
SICIS QVI-
BVS OSTE-
RIA SIGNIS.

LI.

a Ios. 12.
b Ios. 16.

erat sibi vniuersa subiecta, secundum illad a: Cum exaltatus fuero a terra, omnia traham ad me ipsum, & quod crucem passus, si a dixi d scipulis: Confidite, ego vici mundum. Ad hunc in quo in aliudens, crucem super orbem infixa, ut videre est in duobus numismatibus hic tibi exhibebit.

Herum plus hoc anno cuiuslibet apparet, cum adhuc superpestes luctus essent: nam duplex AA, dous plane militari Augustos per triplex vero GGG, nonnulli Theodorum Augulum add tam in eligas. Impice, quibus sigis decoris nouis apparet: Imperator, dextera Orbem sub actum cruce regens, ipsamque victoriam ostendens: dextra haftam nomine Christi lignatum tenetem, & sinistra idem cruce Christi globum orationis gestas em.

Sed exceptum de rebus Persicis narracionem proficiuntur. Atque in primis hic non tacentum, quod testatur Procopius, Iustinianus Imperator in bello Persico cōficiendo viam esse auxiliis copias Eboracorum namq; Regem hi exordis Imperii Iustiniani ad Christianam fidem esse conuersum, M. Scelle auctor affirmat his verbis: Interrex Rex Eboracum: Gestis nomine, venit Constantinopolium cum populo, & peti imperatorem, ut fieri Christiano: Qui baptizatum in Theophanis superius cum ex baptizante representarentur auxiliari et in quinque annos voluntatis habet ibi. Sed & de his Procopius de bello Gothorum libro secundo, de eorundemque conuersione Euagrius dicit, atque Nicephorus q; Commendatur quidem egregia nata opera Eboracum ab eodem Procopio, dum ex compunctione ab eis in hostes facta Persis fugatos affimat: ut plene apparuerit, ubi legiones ducatas, omnes excedere audierat potestas potest.

Sed hinc contingamus, quod sub anno primo Iustiniani Imperatoris in Anatoliam compendio Cedrenus habet his verbis: Idem anno Rex Perseum Tz. as belum ob initium Romanorum societatem instauit. His Tz. are Iustinianus auxiliare missis copias, Docium Belisario, Kario*, & Petruo qui cum in bello gerenda mutua iuncta transiit agerentur, ut Persi ricti foni, hac ies. Verum ex Procopio patet id bellum non hoc anno esse conseruit, sed ad annos quatuor productum bellum Persicum, Romanis ob plures illos obtentis gloriolas honorabiles. Sed & a Kerico, que Cyriaco bene pugnatum esse ostendunt sumus. Illud vero Cedreno conceperint, constat esse quidam dictum iudicium inter duces: cuius rei causa Procopius ipse historicus, qui Belisario inherebat, obtentam ibi eodem Kerico de Persis vii. Cuius se cere pretermisit: de qua Cyriillus huius temporis historicus exactissimus res proferens magis & Theodosius conoblarchez, de eodem obliterata mentione, hanc agit:

Dux Romani exercitus (vix est enim vocare Comitem Orientis) nostrum K. r. i. in bello audex. in Deum autem posuisse in invictum locum sacrum contra Persas, excusamus se primus optato eorreire Hierosolymam, & ultime aduersus hostes affuisse auxilium. Cum autem isti uiget in transitu ire ad Iacobum Dei, ipsam magnam Tunc do sum, cum enim valde trahet illius

sum: & vix illuc eire: dom abiret, multa anima induit et a direccio: & illa longa, & hoc inter cetera: Neq; quod hodie datus Dauid b) in arcu feraret, nos ponere salutem in gladio: sed nec in multis omnium hominum confidere nullib;: nam autem foret adiuvare nostrum in expugnandis, cuius ille facile, ut vix mille persequatur, & decem milia progressantur a duabus. Ita cum Sanctorum Comiti diffinisset, ita fuit illi captus ab eis admonitionis, & ita flagrare caput eius defecit & ardentis fidei, ut ipsam calcaret, quia Magne illi inter omnes indebat, leco cuius alterum rei arma petet, quibus se conservaret. Quod quidem cum acceptet & induatur, & confortata ex gratia eius certamina, pauo post uult redit, cum & ambo & manus praelat a ostendit faciat, & digna, quia commemoretur.

Cum res ergo fortior in bello gesto, insignis & clarus esset reseruus nequam ingratius juncti in beneficio: neque vir multi, qui post quam sunt confecti, oblitus fuerunt beneficis: sed & similes confessi in omniis, eis suis ventis ad Sanctum cum ambe mentis corda exaluartur, & gratias agent, & vixit suu afferentes vicitur: duebat enim: illa ipso tempore magna multa quidem cum pro liberto: riam inducere: nullib;: veniebat in metrum confidere, & in festis suis. Cum autem manu confususque, magna exortationis tenebra tangunt in densa caligine, & ab aliis quidem omnibus etiam, qui prope erant, certi non patent: ego autem te solum mihi videbam vixit me praedenter, & manu significans & alme donum, ut has cum dem praegit pars dimittitur, ut has autem pugnarem, & te deducere, & quoniam agere, donec complicita tertiis & intollerabili inimicis, rebemus seruo: omnibus inquit, efficiens, ut se conjungent in eis, & sursum fugient labentes. Et huc quidem illi, qui etiam dignus est huius divina habet apparetione. Hac enim Cyrus: huius modo de rebus Persicis suis esto.

De reliquis autem rebus hoc anno in Oriente & gestis addit: non hinc in M. illa: sed Eadem anno adhuc multa quae datum Romanis ex Hunnia, quidicantur Sabari (abenos appellat hos Procopius) nomine Boa et pida, habens secum Ilan nonnum centrum milia. Tunc & Rex Hunnum, qui sunt iuxta Illystrum, nomine Gorda accipit ad Imperatorem, & factu Christianis subcepit eis: & multa ei probitu dona, multa cum in regione ipsius ad confundendas Romanas & Eboracum & ciuitates, hec ibi. Sub hinc taurorum post hq; & alia de posteriori terrae Antiocheno: sed quidam, Eugenio teste, post duos annos & mox tres a priori contigit, in leuentem enim annum postius recedendum est putamus.

Hoc eodem anno clathistica familia illa Iuliana nomine, que Antiochis Antiquae familiæ decens Constantino politi degens, Orthodoxe fidelis causa sub Anostasio Imperatore (ut suo loco diximus) sibi superiorem magnopere exigitata, constans fortisq; permanenti (eius & litterarum ad formidabilis ipsa datus loco locutus) ex hac vita decedit, ut colligatur ex Cyrillo: in Actis sancti Sabae, cum agit de Iosephus eunuchis predictissibus post eius obitum ad monachica initia amplianda ad ipsam lacum Sabanum in palatinate se conferentibus. Sed quidam diuini polles illerat, ac glore ipso endore illiditatem habet mulier, intelligens ex Gregorio Tureno: huc de ipsa sententia: dum martyrum gloriam, commentatio edito, celebratudo profecta:

Apud Constantinopolim vero magis cultu Polyenus marty colitur, pro eius principiis, quod cum magis in virtutibus politi, in patribus tamen profectus exigitur: nam quicquid ut auctoritate scribitur admodum, & data sufficiencia ad hoc percutitur: sive confutatur: ut pergitur aut: protinus vixisse diuina persecutio. Huius bofis: canem am iuncta quedam urbi illius martyrii anno parvissimo restit hoc mod: Cato ad Imperatorem insitum fama facit aut: etiam, maliis narratibus, perueniens ad osculum illius properare celeriter non tardabit, dicere: Latere se non posse, & venerabilis inter, qualiter a spissis auris beatis publicis fagi exhanxi, dum vos quiescece: et velut am, dū patribus defensae re flaudem, dū genitos vobis placamus, dum & laeta discorunt dando consparsum: Ergo quia rō potesta maiestatis diuina malitiam contulit atq; quiso, ut nobis manus porrigit, atque a supradicata pecunia comodeat: ut faciliter, cum tributariorum publicorum fuerit summa delata, quia cōmōdauerit, reformatum, as in post-

b Ep. 43.

LV.
VICTORIA
POETESSA
DUX PIR.
THEODOR.

LVI.
Attila. lib.
LXIV.

LVII.
IULIANA
ANICIA
ORTY.

LXXX.

LVIII.

ATRO TE-
CTA CAMI-
RA MARTI-
RIUS.

ro laudis

LII.

c M. cel. lib.
6. 12. praece.

d Enag. B. 4.
e. 10.
f. Nicop. B.
g. 12.
h. Prosp. de
bello Persie.
lib. 1.

LIII.

* Syriaco
DE KERICO
ERROR
CORRI-
GENDUS.

i Apud Sae-
dist. Iam.
LIV.
* Cyriacos,
DE KERICO
DUC. RIVS-
TATE. VTA.

re lantina fundo percurrente, canato, vixi Constantinopoli etiam in iustitia mararia sive pecunia publicaram.

Alii intelligunt tempore ut ingenuum, sapienter obegit, que deo deponerat, dicens: *Parvus es reddituum meorum tam de ryno, quam quod de fructibus speraris*, per ipsa adhuc resoluta dico: *Sic ergo gloria vestra respondet patrum trium, quem collationem fecisti, ante confitentes vestro representatis.* Cumque ecclesiopisca canitatem contemplari eritis, qui plaustrum ex reliquo & auctoritate vobis ratus es, quod voluntate cordis venientia, *Huius ita delusionis imperator verba*, ad Palatium quidam rediit putans eum per misericordiam tam in thesauris publicis in rebus, illa vocari artificis, quantum reporrere uis in prosperitate potuit, trahit occule, dicens: *Ite & faci iuxta mecum amicorum cabinam, hunc et hos Polysyllabos mecum transire, ut huc ancari Imperatoris manus attingas.* Illi vero perfida omnia, quae matrona praeceperat, camera affixarunt, extorquent ex auro mandibula.

Quod spes exinde, vocata mulier imperatorem, dicens: *Parvus parvum, quam commagere patet, dicit: veni ad contempnandum eum, & quidlibet sit, facio.* Surrexit gemini imperatoris de fuso, nudi percapti ex auro. Pergit ad domum imperatoris postea & corporibus auro Palatio deportare. *Cu* cum minor ecclisiam humilius reddidit, misericordia in templum martyrum ad natum: erat enim proximum dominum eius: & hoc quod ab eo primus, loco illi delegaverat ambo. Apprehensis, non imperator a macta mulier, eo quod esse tenet, ingreditur alio: proferatur ad evanescere: *qua expelta, aut mulier; scilicet, quod faciem ambi hunc auro gloriosissime Augustum, & fecit pia pauperis mea in his operis conatu.* Tu vero quod valuest, secundum datus non adseritur.

Ille autem subiectus atque admiratus, erubat: & ne pudor eius manifestaretur, collaudans opem, & gratias agens, abcedit caput. Sed ne rediret vacuo a morte, extrahit mulier annos eius, cum genitrix uita conligerat, qui non amplius non posset, quam tunc femina se continebat, obtulit, dicens: *Adip. Imperator faciat quoniam, his manuculis de manu tua, quid septa premium habuisti a te censuram.* Erat enim leges Nerostrata mera viriditatis atque splendoris: qui cum fuisse obiectum, omnes auctum quish in viriditatem rizum eti consueverat & pulchritudine genere: At ille accipit, & item acque etiam gravis agens, & collaudans metuens, Palatum et regem, inde non et diuimus etiam in hac remora hinc intercessione servato: ne opes loci scilicet & patrum delegat, in illis transierint domumque, cum non fuerat subito cognitus. haec enim Gregorius de In libro, que cum in Misericordia dicatur fusile confobitum Pompei vici clarissimi, & Cyrilus in Saba, dicit: *euident Pompeium confobitum fusile Imperatoris: fuit intelligere potes, unde ortilli fuerit cum Imperatore agendi licentia, & Imperatori eandem adeo honeste pertractandi veneratio pars.* Huius autem Iulianus cognitum Pompei vixit, nomine Anatoliam, ab aliis tandem saeculo post oculum virtutis fuit, & ecclisie in Palestina, ubique in monte Olymni vita excollateraliter, & egregia entitile locutus. Cyrilus & Sabatianus, de ipsa adhuc superfluite mentem obsecrantes. Sed quid de Iuliane eunuchis post eius obitum ad sanctum Sabam migravit factum sit, audiendum Cyrilium:

Tum vero cum & que a me superiori dicta est Iuliana est vita eiusq; idem, qui apud ipsam erant, eunuchorum fidelissimi, qui cum longo ante tempore erant beato Sabo amici & familiae, accedentes ad eum, afferentes canulas penitentia, pro quibus nullam aliam perlevent remuneracionem, quem Galani, ut referunt in numeris suis, sunt monachorum. Ille autem iam non posset suam hec solere, neque exercitiorum & imberibus aliquem in suam lacrimam admittere: cum multis admonitionibus & sermonibus apud eum efficiens & eos conformasse ad futurum, ipsos induit ad beatum Theodosium. Illi vero paulo post Patriarcham inveniuntur, petente ab ipso quendam locum, volentes in eo degeneres separari. Et sic fuit & Deus vobis. Ille autem cum Aeliani, quae non infernum profaecit in commendatos, apud ipsum aliquo brevi tempore depositus, apud eum consultabat quem tu loquuntur, & quem admidum finem imponeret eorum voluntate.

tati. Interim vero pecunia illius Alexander, non fuisse partio illi consentit, que cum Elia inierat, dimidiis eunuchis monasteria, cum aliis eunuchis labore, nec operam prius contrahisset, quille multius laboribus & faboribus construxerat: a quibus unum ex monasteriis badiennum vixie dicitur nominatum est Eunuchorum. haec enim Cyrilus de iuliane eunuchis saeculo sexto abdicantibus hoc anno post obitum clarissime domine; ex cuius liberalitate opulentii effecti, & pietatem edociti, opes ingentes partas amore celestis patrie contentem.

Haec habentibus rebus Orientalis Imperii, Romana Ecclesia interea sub iugo barbarico laborabat quo enim regni Athalaricis fuit ex ferre libitus cum P. incipibus isti firmatae suis stabilitate que esse vultur, eo magis Gothorum crevit arrogancia, eo vixie progressa, ut iura Ecclesiastica inuidereret, adeo ut clerici passim ad iudicium tribunal a traheantur, quod dedecus huic ferendum ratus, qui Romane Ecclesie Felix Pontifex presidebat, ma cum Romano clero expoibat de his vehementer apud ipsum Regem: qui vbi eos benignus audiret, humaniterque tractaret, ex ipsorum sententiis sanctionem edidit, quia adeo nefaria & inconcepia, temereque praesumptuosa fieri omnino verum. Ipsa autem ab eodem Athalarico constituta eo argumento edificie habet ad cleum Romanum data e:

Clero Ecclesie Romane Athalaricus Rex.

Tanto diuinitati plura debemus, quanto a ceteris mortali bus maior suscipimus, nam quid simile rependet D E O, qui potest Imperio? Sed licet pro tanto maiori nobis compensari possit iste: ipsi carmen gratia reddidit, dum in fortitudine honoratur, itaque flebilis editione canendum, hoc usque longa confutatio in scriptis, ut si quis sacrae et Romanae Ecclesie seruentem aliquam credere vel actione possandam, ad sopraddicta ciuitatem Antiphonis negotiorum suorum diuina occurret: ne clerici vestri forentibus litteris profanari, negoti potius secularibus occupari: addentes, diaconum quoque vestrum ad consumendum relatis, dum tanta executione scribitur compulsum, ut Sabinum eum proprie custodie credere et manipulandum: Presbyterius quaternus Romana Ecclesie pro tempore causis afferitis criminaliter impetravit. Quod nobis pro inginitia reverentia, quam nostris debemus auctoribus, dignissime profitemur, ut qui prudem sacra merentur infernare ministerio, conventionibus strenuerenter nefaria expositi iniurias subiacent. Sed aliorum placenda subreptio non obstat plenissima laus euentum: ut causa contingit praefatis, quia nos eadibus commendaret auxilio.

Aque ideo confidantes Apostolica sedis honorem, & consilientes desideris supplicationis, presenti auctoritate modo ratio ordine definitam, ut si quisdam ad Romanum clericum aliquem pertinente in qualibet causa probabili creduliter accusare possandum, ad beatissimum Papam inducere prius consentient audiendum: ut autem inter vitiosque more sua auditum agnoscat, aut causam detegat aquitatem studio terminandam. Et si forte (quod credi neas illi) competens desiderium fuerit peritorum elusione: tunc ad secularia fortaurgaturum occurset, quan- do sua petitiones probauerit a supradicta sedu Prelufe suaesse con templo.

Quod si quis exititer tam improbus litigatur, atque omnium fusi iudicio sacrilegia mente dannatur, qui reverentiam tanta sedi exhibere contemnat, & auctoritate nostris affectibus credidit promoverendum: ante aliud consuetudinem effectum decem libram, cuius uiri diffundit feruntur: quia a Palatina sacrae largitionis protinus exacta, per manus saepe memorata. Antiphoni propter eum, ut referunt, carensque imperatri, negat quoque sui amissioni multetur. Dignus est enim duplicita para percelli, qui & diuinam reverentiam & nosfra usq; temerari. Sed interim vos, quos indicia nostra reverentur, Ecclesiasticae recte missitatis. Magnum feliciter si triueni admittere, quos nec conuersatio ad deum debet habere secularem. Professio vestra a vita casta est. Nolite mortalium vita humilia & errores defendere. Mundus coeरeanus humana iure, vos sanctu moribus obedit haec enim fuit articuli constitutio hominis licet Arianus: cuius comparatione si ipsos metuantur Principes Novatores, plane inferiores ipso quam longissime inuenientur.

Ab hoc anno sub consilium M. noster inq; ille Dionysius

LXIII.
ROMANA
ECCL. LA-
BORAT SVB
REGE BAR-
BARO.

c. Apud Cas-
tor. lib. 2,
cap. 14.
LXIV.
ATHALA-
RICI CON-
STITUTIO
PRO ROM.
LEBRO.

LXV.

LXVI.

LXVII.

cognoscere.

DIONY. II. cognomento licet Exiguus, Paschalem Cyclum exordi-
tus ad nonaginta quinque annorum circula perduxit,
cuius fragmentum Marianus Scottus recitat in Chon-
ico sub eodem Manuori Confutatu. At qualis quantusne
virile fuerit ex Calfiodoto a circa aquila ipsius ver-
bis habet. Gener (inquit) etiam hodieque Carbolicus Ecclesie
ea via illibet proculdum dignatum debeat fulgentes. Fuit
enim misericordia temporis & Discretio monachorum. Syria natione,
sed maribus omnino Romanum, in virtute longiora dolissimum,
reddens alitos, inquit, quam in libro Domini legere, equitatum.
Qui Scriptor ad diuinas tamen orationes difixus est atque in el-
lexerat, ut videamus interrogatu fuisse, paratum habet
compescere sine aliqua dilatatione respondens. Qui necum dialetici-
am legem, & ut exemplo gloriosiusq[ue] plurimos annos vita-
fuerit. Deminum praelate, transfig. Pudet me de conforto dicere,
quid in me ne quis reponere. Fuit enim in illa cum sapientia magna simpliciter, cum doctrina humiliter, cum scandula loquendi
parvitas: ut in nullo se levissima famula anteferret, sed dignus
est Regnum sine dubitatione colloquio. Internatus pro nobis, quod
nobis, ut orare canisset, ut tuas his somnis orationis sollicitu,
eius non possemus meritis admittimus. Quia petitus a Stephanu Episcopo
Salmanteno, ex Greco exemplaribus canones Ecclesiastici
maritulpi, ut erat planus aequaliter, magna & eloquentia luce
compositi, quod hodie vix celebraverunt Ecclesia Romana comple-
ta. Hec etiam operis vestis adesse legere, ne videamus tam fa-
lantes Ecclesiasticas regulas culpabiliter ignorare.

LXVIII. Alii quoque multa ex Greco translati in Latinum, que vidi
dati possunt Ecclesiae convenire. Quartata Laetitiae &
Gloriae & pericula Angelorum, vi quoque hinc libros Greco iniqui-
bus accipere. Latine sine sententia transcripsi, uterumque La-
tinos Attico fermeo legere, ut credentes eis confundentur, quod
eis non missa velociitate fondebant. Longum est de illo vro.
Et retinere qui inter alias virutes hos habeant probatur exami-
natum, ut cum se totum Deo tradulit, non auctoratus sceleratus
conseruatus interficeret. Cogitum immuno, cum aliena quotidie
videtur virores: minus, cum ferentur ut anno tanquam palpha-
tum. Fundebat lacrymas motu compunctionis, cum audiret garris-
verba latrare. Imitans fidei expunctiones prudentias, &
ad communem graviter interierat, ut inter corporales opulas
exquisitus virginitatis copia semper exhiberet. Quod si tam
dispendio cedebat, patet quidem ei, sed tamē communem
rebat. Unde finiunum bonum affinita patet, ut inter homina-
res eis delicias & absentias coelostas nuncuparent.

Sed vir bona mentis causa infusa audeat refranum, erat totus
Catholice totus paternus regulus peruenit auctor adhuc: &
quiquid postea legentes per diuersos querentes, in illius scientia cogi-
tobant possit fulgere. Cum nonnulli aliquantum praeceps
multo rursum inveniuntur, unde sua videantur errata aliquatenus
excusare. Sed illa iam facili perueritate derelicta, praelante Do-
mino, in Ecclesie pars segnior, inter Dei simulacra credentes eū
habere conformatum. Dicere in aliis fortis est reliqua deinde vro,
qua nolit tein virum tuum comprobatione competrere, sed nec-
esse est, ut propinquum nostrum potius exceptuarit, ne cum summa
altruia alterius promissionem, alii diuise esse importuna loquar-
tate videamus, haec huius de Calfiodoro.

Priorem Dionysium laudat quoque Iohannes Calfius. Iohannes
Cecatius terum quatuor, qui hiem in temporebus inter
illitulos viri dolo floruerunt, Bellatorum presbyterum,
Epiphanius, vel superius dictus dicitur est, & Muri-
num, quomodo idem Calfiodorus opera eis vltis. De Bel-
latope lape tenuit in iisdem libris de Inflamme duil-
tarum lectionum compliua ab eo ē Greeko in Latinum
translata, & alia in diuersis Scripturis laborata, nempe
de Ruth & aliis Hebreis feminis libros duo, in libris
Sapientie volumina octo, expositione in libros Macha-
bazarum. Quo usque per Epiphanius translata fuerint,
idem meminxit, & quod verba huius à Muriaco, recitare.

Sed de Dionysium cunctis qui celebratore oratio tec-
nocetur. Ipsi debemus, quod in Cyclo suo annos nō per
Olympiades, vel Contoleos, aut Indictiones, sed à Christi
Domini nostri incarnatione numerare cepti, ut Beda
restaurator his verbis. Primi decennali circulo circa temporum
anno prefisi, quoniam Greco calculatoris à Diocletiano Principi-
o anno obi. et uirtute: de Dionysius venerabilis Abbas Romana velu,

civitatisque impetu, Graece videlicet & Latine non ignobilis pre-
ditus scribit. Ipsi huius scribentes circulus, noluit cū ('fieri ipse te-
flatur') memoriam amplius persecutorum innotescere sed magis elegit ab
incarnatione Domini nostrae Iesu. Circa tempora praemortis, qua-
tuanus exordium ipsa nostra vetus non existens, & causa repa-
rationis humanae, id est, passus Redemptor nobis evidenter en-
cerat, ita plaustrum. Sed & Alexandria Ecclesia una cum uniu-
ersitate Egypti de exulta chthonologiam illam que ab im-
prio & insanis Christianorum hoste deinceps, illud
præstidit, ut non a Diocletiano, sed a Marym temporis
qui sub Diocletiani persecutio palli sunt, antequam
comparum deruerat, qui haec omnia apud eos vltis vigeret,
ut videtur est in litteris Patriarche Alexandri in ap-
pendice tomus sexti noctis. Annalium superioris re-
stat.

Quod vero pertinet ad collectionem & translatio-
nem Graecorum canonum à Dionysio factam non id la-
boris idcirco ab Ipsi susceptum sensu, quod Latina Ecclesie
haec huius crucifera ille canons Latinorum donatissimis
fuerunt, sed quod sine vido interpretari, sine librariorum
inclusis idem reperiuntur vnde mendicatur: quia te-
remus in opus incubuisse, ut ipse testatur in epistola ad
Stephanum Salmantenam Episcopum, cuius memini
Calfiodoru, qui integrum haberet Cretonicana colle-
tio: quod unicum nobis summi ingenii monumentum
huius reddendum purissimum: sic enim se habet:

Dominus reverentibus misit, patri Stephano Epis-
copo Dionysium Exiguum in Dominis
sicutu.

Quoniam charissimus frater nostrus Laurentium & suam
militare celobationem parviciat, nostram Ecclesiasticam
de Graeco transvere impulit, confidit credo præfata transla-
tio eius: nihilominus tamē in genere sua beatitudinem confi-
deratione suopri, cui Christus omnes ipsos Deo, soli a populo pie-
tate proficiunt, summi sacerdotis contumeliam dignitatem, & vi
nisi plena viruit ueritatem, quia Ecclesia Domini nostris
sanctitate condonat, etiam sarcasmis tua Punificatus per
Dei gratiam dignissimus contentum intercessione & conseru-
vacio: regnum plenumque moderari, nullatenus nostri
clericis: more contentus, qui plenius confidetiam recta no[n] age,
perficere: sed dumus adiutio auxilio, qui fieri præcipi, ante per-
ficere, ut efficacissime fideliibus premitur. Magis est quodque
inventu auctorita, eadem primis iusta complexis: quatenus
Ecclesiastica ordina disciplina inuincibiliter permanet, & per-
sistet perenni premium Christiana omnius pietatis accep-
tum, per quem & sancta Prefulia paternis muniantur ex-
emplu.

In principio itaque canones, qui dicuntur Apololorum, de
Graeco transverse quibus quia plurimi canentes non pre-
tere faciem, hoc ipsum ignorare respiciunt nolumus facitatem: &
quoniam posse quendam in confutatio. Pentecostes ex ipsi canonibus
assumpta est videatur. Deinde regula Nicene Synodi, & de in-
capitio omnium Conciliorum suis que ante, seu quae postmodum
facta sunt vix ad Synodum centrum quoniamque Pontificis,
qui apud Constantinopolim coineruntur, sub ordine numerorum,
id est, a primo capitulo usque ad centesimum sexagesimum quin-
tum, sicut habent in Graeca auditoritate, digestissimum. Tum fidei
Chalcedonensis Concilii decretu subiuncta in hoc Graecorum cano-
num finem declaratur.

Nec quid paterat vestre videamus velle subtrahere,
sicut & aquaque Sardonicis Concilii, atque Africani, que Latine
sunt edita, sive & uobis numeri certiora esse distincta. Univer-
sarium & definitiones titulos post hec prefacione strictius
ordinantes, ea que in singulis positim sunt promulgata. Concilii,
sabato effectu sibi auctor, ut et inquisitionem cuiusque ei
compendium aliquod attrahisse videamus. hucque prefactor ad
Stephanum Salmantenam Episcopum Dionysium apud
Cretonicum, qui in sua collectione eiusdemdi Dionysij
collectionem canonum tamquam rotam (secundum E-
zechiel & visionem) est in medio rotæ complexus.

Subiecti vero hi Cretonicus eam, cum eodem fer-
me tempore Ferialius Carthaginem Ecclesie disco-
nus elaboravit, sed alio plane ordine, dum sub unoquoque
collegi capite, & citando eos, non recitando, qui
diuerso.

LXXII. DE COLLE- CTIONE DIONYSI.

LXXIII.

DIONYSII PRÆFATIO AD TYPHA NVL.

LXXIV. • clerci • profis • aclarum

LXXV.

EZHAK. LXXVI. COLLECTIO PER RANDI DIACONI.

ius in villa regia nutriti causa custodiu*m* est depu*tata*.

auterorum Conciliorum de eadem retractantes reperiuntur in canonibus collocari, quod opus iure Grecorum libenter non appellandam putauit. Sed igitur habes post primis illis menses sicut etiam canonicum vereorem collationem, in ideam opus primum omnium laboraliter. Dionysium Exiguum, secundum loco Fernandus Catholicon diaconom posse Marcellum Episcopum Brasiliensem, ut falso tempore dictum sumus, quanto vero loco Cyprianum Episcopum Africanum, de quo Iohannes codice, cuius est titulus Concordia canonicus a legendis: Concordia canonicum a Cypriano Africano Episcopo agnita sub capitulo traximus. Iste illa & Victoria, quae Joannes Patricius & Afrikanus de Saracena gessit, hexameris versibus descripta, haec ibi ex quibus intelligi potest, quod tempore Cypriani ex vixerit, sed de his inferius dicendum, scilicet & de pluribus recentiorum canonum collectioribus ad hanc autem occasione Dionysii Collectoris diligimus. Imo vero quas diges Ecclesiastis putatis Annalibus, Christianissimorum Francorum Reges profequantur.

Huic temporibus Franci bella gestarunt aduersus Thuringios, quoniam Regi Hermenefrido * Theodosius I. & Rex nappon tradidit neptem suam, vt docentur auctoribus in tunc littera ab eisdem Regem. Mortuus enim Theodosius, datus per noctem fonebatur, Theodosius Clodovei tertius & Clotarius quintus filii eius cum ducibus exercitum, eundem supera occiderunt. Agit de his Gregorius &c. & alii recentiores. Igne autem hec palam esse Hermenefrido ob necem illam ab eo Berengario germano suo, scilicet Almberge vixit, idem Gregorius p. virtutis doceat. Diverso ex parte portio capiunt Clotarius filium Berengarii Regis fratris Hermenefridi; quam, cum ad annos novales pertinuerit, sibi matrimonio unius, haec illa magna Rudegundis cal. bis. innotuita Regina, de qua legendis interius dicendum est.

Sed quid prius in accidente ipsi Clotario Regi, cum videtur in regno suum reueneretur, accepit ex Fontana Regi Medardus Notionem Episcopi proxemum etiam Regi Clotario exercitum mouens, somenatus inveniens in sua flumina, & rupes potius deprendens, aduersus decuplum territorum: cum multa illa preda inveniens in rebus suis & Iaram. Verum quia & Episcopum dominus dñe & ipso degebat Ecclesia, deprendens autem ratione dñe & tandem prædicandam non satis inventans. Parciens quoque DOMINVS & ipsi Clotario & quoniam ipsi haui erant particeps criminis, equos ratiuncularum & omnia vehicularia, clausura scilicet & alia, quibus predicta numerabatur adeo dominum efficit, ut per omne triduo in locis nullo modo possent maneri.

Perfugiente autem tantum hoc Dei miraculum, ad sanctuam Dei auctoritatem Medardum qui tuis temporibus Salientaci remanserat, interconfugient, ipsi in unum deuotio, que apud eum invenient, referentes eum ad eam super communij oblationem, duxisse illo vinculo repletum, Leti & alacres ad primi duci finit. O misericordia & misericordia! Quis nisi Domini noster in per triduum infirmis ligauerat condamnatam, fuisse confusum Medardum uno momentu indules relaxatus ad latronem. Tunc ergo Petri, & qui ab eo suscipiendo clavos regnularunt, quodam concessum est vere parente & tam patitur & auxilia dolorem peccatum, haec tenus de his Formidinibus temporis huius scriptor.

Sed quemdam aucto*r* s*f* de reg*e* reg*e* Rudegundis caput*l*, cibodia & educatione lacerat, breuiter haec habet: Bannum agit Rudegundis natione barbaro, dicens Thuringia*, aut Regi Hispano, patruo Hermenefrido, patre dñe Berengario, quo altitudinem fuisse tangit Regna de germe illa sit regne, multum celum actio*n*e. Quae cum suis parentibus hinc coniunctus tempore, tempestatis horribiles, Francorum vicaria regione vastata via Istrachia exiit & migra*l* patr*e*. Tunc inter videlicet, causa est preda regali poella, & contentia de capi*l*a. & infra reduta fusset, transacto certamine, in se Regis armis mouissent. Quae veniens in fortenu*m* p*l* Regi Clotarii, in Viromandensem ducula, Ath-

